

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 125/2019 vp

### Vastaus kirjalliseen kysymykseen sähkö tupakkana poltettavien makunesteiden myynnin lopettamisesta

#### Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Terhi Koulumiehen /Kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 125/2019 vp:

*Mitä hallitus aikoo tehdä sähkö tupakkana poltettavien makunesteiden myynnin lopettamiseksi Suomessa ja*

*mitä hallitus aikoo tehdä miedompien sähkö tupakoiden myynnin lopettamiseksi Suomessa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tupakkatuotedirektiivistä (2014/40/EU) johtuen sähkö savukkeet ja niissä käytettävät nikotiini- ja muut nesteet otettiin tupakkalain (549/2016) sääntelyn piiriin vuonna 2016. Direktiivi edellyttää tiukkoja laatu- ja turvallisuusvaatimuksia.

Tupakkatuotedirektiivillä ei yhdenmukaistettu kaikkia sähkö savukkeisiin liittyviä näkökohtia. Esimerkiksi sähkö savukkeiden makuaineisiin liittyvä sääntely kuuluu jäsenvaltioille. Suomi käytti tätä mahdollisuutta ja kielsi tunnusomaisten tuoksujen ja makujen käytön sähkö savukkeessa käytettävissä tarkoitetuissa nesteissä. Tunnusomaisella tuoksulla tai maulla tarkoitetaan muuta kuin tupakan tuoksua tai makua eli sähkö savukkeissa käytettävät nesteet voivat olla ainoastaan tupakan makuisia. Kiellon tarkoituksena on vähentää sähkö savukkeiden houkuttelevuutta etenkin lasten ja nuorten näkökulmasta, jolloin tuotteista ei yhtä helposti muodostuisi uutta väylää nikotiiniriippuvuuteen alaikäisille. Houkuttelevien makujen kieltäminen voi myös ehkäistä pienten lasten nikotiinimyrkytysten riskiä. Lisäksi on tutkimuksia siitä, että makuaineiden hengittämiseen voi itsessään liittyä terveyshaittoja.

Monet sähkö savukeliikkeet ovat kuitenkin kiertäneet makunesteiden myyntikieltoa myymällä makunesteitä elintarvikkeina (esim. leivontamaku). Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen mukaan kunnalla oli oikeus kieltää yritystä myymästä makunesteitä, sillä ne olivat myynnissä myyntipaikassa, joka oli erikoistunut sähkö savukkeiden myyntiin. Ratkaisu ei ole vielä lainvoimainen, sillä siitä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Vastaavia tapauksia on vireillä muissakin hallinto-oikeuksissa eri puolilla Suomea. Tuomioistuimet ovat valituksen johdosta pääsääntöisesti kieltäneet kunnan kieltopäätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeudessa.

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 125/2019 vp

Kansallisesti Suomi sääntelee sähkösavukkeita muutenkin tiukasti. Tupakkalaissa sähkösavukkeille ja nikotiininesteille asetettiin direktiivin vaatimusten ja makunestekiellojen lisäksi ostoikäraja 18 ikävuoteen, myynnin luvanvaraistaminen, markkinointi-, esilläpito- ja etämyyntikiellot, maahantuonnin rajoittaminen sekä käyttökiellot tiloissa, joissa ei saa tupakoida. Direktiivi ei myöskään sääntele sähkösavukkeissa höyrystettäväksi tarkoitettuja nikotiinittomia nesteitä, mutta Suomessa niistäkin säädetään kansallisesti tupakkalaissa. Esimerkiksi tunnusomaisten tuoksujen ja makujen kiello koskee myös nikotiinittomia nesteitä.

Tiukasta lainsäädännöstä johtuen sekä nuorten että aikuisten sähkösavukkeiden käyttö onkin Suomessa vähäistä, eikä käyttö ole lisääntynyt viime vuosina. Vuonna 2019 miehistä sähkösavukkeita käytti päivittäin 2% ja naisista alle prosentti. Ammattiin opiskelevista pojista 6%, lukiolaispojista 1% ja yläkoulun pojista 4% oli päivittäisiä käyttäjiä. Tyttöillä osuus ei ylittänyt kahta prosenttia missään ryhmässä.

Hallitus ei esitä muutoksia sähkösavukkeita koskevaan lainsäädäntöön.

Helsingissä 9.10.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru